



Notat

Dato: 22.03.2019
Saksnr./arkivkode: 2013/2052 -033

Kartlegging brukerforum / brukerråd i Fet, Skedsmo og Sørum kommuner. Status i arbeidet med organisering av råd og utvalg i Lillestrøm kommune.

Etter innspill fra brukerforum på Pålsetunet, har fast utvalg for helse og omsorg reist spørsmål om fremtidig organisering av brukeres og pasienters medvirkning og innflytelse ved sykehjem og omsorgsboliger i Lillestrøm kommune. Det er videre reist spørsmål om fremtidig organisering av råd og utvalg inn i ny kommune.

.....

Pasienter og brukeres innflytelse er regulert i lov og forskrift. Dette fremgår blant annet i:

Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-10:

Om pasienter og brukeres innflytelse og samarbeid med frivillige organisasjoner:

Kommunen skal sørge for at representanter for pasienter og brukere blir hørt ved utformingen av kommunens helse- og omsorgstjeneste.

Kommunen skal sørge for at virksomheter som yter helse- og omsorgstjenester omfattet av loven her, etablerer systemer for innhenting av pasienters og brukeres erfaringer og synspunkter.

Helse- og omsorgstjenesten skal legge til rette for samarbeid med brukergruppenes organisasjoner og med frivillige organisasjoner som arbeider med de samme oppgaver som helse- og omsorgstjenesten.

Kvalitetsforskrift for pleie- og omsorgstjenestene § 3:

Om oppgaver og innhold i tjenestene:

Kommunen skal etablere et system av prosedyrer som søker å sikre at:

brukere av pleie- og omsorgstjenester, og eventuelt pårørende/verge/hjelpeverge, medvirker ved utforming eller endring av tjenestetilbudet. Den enkelte bruker gis medbestemmelse i forbindelse med den daglige utførelse av tjenestene.

Forskrift for sykehjem og boform for heldøgns omsorg og pleie § 4-10

Om beboernes rettigheter

Dersom det er opprettet styre for boformen skal det velges inn en talsrepresentant for beboerne i styret. Talsrepresentanten velges på et fellesmøte av beboere og pårørende. Stemmerett på dette møtet har beboeren selv eller en pårørende på vegne av beboer.

I de tilfelle hvor det ikke er opprettet eget styre for boformen må en talsrepresentant for beboerne på annen måte sikres mulighet for innflytelse på driften.

Som det fremgår av lovteksten ovenfor, er det ikke pålagt å opprette brukerforum, brukerråd eller lignende. Det er ulike metoder for å kartlegge og tilrettelegge for brukere og pasienters medvirkning og innflytelse. Dette kan skje gjennom brukerundersøkelser, kafédialoger, daglig kontakt med brukere og pårørende, brukerutvalg, osv.

Eksisterende ordninger i kommunene:

Brukerforum Fet kommune:

Retningslinjer brukerforum, vedtatt i kommunestyret, 22.06.2015:

Brukerforumets formål

- Brukerforum er et rådgivende samarbeidsorgan mellom pasienter, pårørende, politikere og administrasjon
- Brukerforum skal være et talerør for pasienter / pårørende og formidle deres forventninger til tjenestetilbudet for å sikre at dette utvikles i tråd med pasientenes behov
- Brukerforum skal høres og uttale seg i saker som angår tjenestetilbudet før beslutninger fattes
- Brukerforumet skal ikke behandle pasientsaker og har ingen beslutningsmyndighet

Brukerforumets sammensetting

- Politisk representant: Leder for Fast utvalg for helse og omsorg, som også er leder av Brukerforum.
- Enhetsleder ved Pålsetunet bo og servicesenter.
- Tre representanter for pasienter og pårørende som velges i åpent møte på Pålsetunet
- To representanter for ansatte, hvorav en avdelingsleder.

Brukerforumets virksomhet

- Leder innkaller til møter
- Brukerforum avholder møter etter behov, minimum 2 møter pr. år
- Pasienter og pårørende kan henvende seg til Brukerforum dersom noe ønskes tatt opp

Politisk representants funksjonstid følger kommunestyreperioden

Sekretærfunksjonen tillegges enhetsleder på Pålsetunet

Referat fra møter legges ut på kommunens hjemmeside

Andre brukerutvalg i Fet:

NAV Fet har etablert brukerutvalg og ønsker gjennom dialog med utvalget å få tilbakemeldinger på hvordan tjenestetilbudet oppleves, og hva som kan gjøres for å bli bedre. Tilbakemeldinger og innspill vil bli vurdert når det jobbes videre med utforming av tjenestetilbudet, interne prioriteringer, utforming av virksomhetsplan m.m.

Brukerforum Skedsmo kommune:

Vurdering av brukerforum i eldreomsorgen i Skedsmo kommune – vedtatt i kommunestyret, 12.09.2018:

1. Det etableres ikke brukerforum for tjenester innen eldreomsorgen.

- Hvor mange medlemmer bør rådet ha?
- Hvem bør være representert i rådet?
- Hvordan bør rådet organiseres?

I forslag til forskrift om medvirkningsordninger, fremgår det at kommunestyret skal vedta mandatet for og sammensetningen av eldrerådet, rådet for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsrådet eller annet medvirkningsorgan for ungdom. Kommunestyret bestemmer også hvor mange medlemmer og varamedlemmer rådene skal ha.

Tjenesteområdet Helse og mestring, Lillestrøm kommune - bruker- og pårørendeinvolvering:

Brukerutvalg NAV Lillestrøm:

Det er etablert felles brukerutvalg for NAV Lillestrøm gjeldende fra 2020 som består av brukerutvalget i NAV Sørumsand, NAV Fet og NAV Skedsmo. Retningslinjer utarbeidet NAV sentralt vil gjelde.

Bruker- og pårørendeinvolvering:

Det vil bli igangsatt et arbeid for å utrede bruker- og pårørendeinvolvering i helse- og omsorgstjenestene etter at ledere og medarbeidere er innplassert. Det er mange ulike tjenester som vil kreve ulike tilnærminger, i ulike faser, i tjenesteområdet helse og mestring.

Det pågår et samarbeid om medvirkning med brukerorganisasjoner i de 3 kommunene i dag. Tjenesteområdet vil hente gode erfaringer fra våre 3 kommuner, fra andre kommuner og fra pårørendeorganisasjonene og miljøet selv.

2. *Arbeid med bruker- og pårørendeinvolvering og forbedringsarbeid basert på brukers og pårørendes tilbakemeldinger gjennomføres i tråd med innsatsområder og tiltak definert i Helse-, omsorgs- og meistringsplan.*
3. *Rådmannen bes om å gjennomføre en brukerundersøkelse blant tidligere og nåværende mottakere av tjenester (praktisk bistand, hjemmebaserte tjenester, tildeling av omsorgsbolig, institusjonsplass, dagsenter, mv) og eventuelt deres pårørende for driftsåret 2017 og 1. halvår av 2018. Brukerundersøkelsen skal kartlegge tilfredshet med tjenestene generelt og tilfredshet med bruker- og pårørendemedvirkning spesielt. Saken legges frem for politikken vinteren 2018/19.*
4. *Rådmannen bes vurdere hensiktsmessigheten av pårørendegrupper ved sykehjemmene i kommunen og hvilke mandat disse skal fungere på basis av. Det vurderes også opprettelse av digitale brukerforum.*

Andre brukerråd i Skedsmo:

Det er etablert brukerråd ved NAV Skedsmo, innen psykisk helse og innen miljøarbeidertjenesten for voksne.

Brukerforum Sørum kommune:

Sørum kommune har ikke brukerforum. Bruker- og pårørendeinvolvering skjer i den daglige kontakt i enkeltsaker og i dialog med tjenestemottakere og pårørende.

Andre brukerråd i Sørum:

Det er etablert brukerråd ved NAV Sørum.

Vedlegg:

Innspill fra leder for fast utvalg HO og brukerforum i Fet, Pia Korsnes.

Prosjekt Lillestrøm kommune - status i arbeidet:

Arbeidet med politisk organisering er et eget delprosjekt i Lillestrøm kommune. Så langt har Fellesnemnda anbefalt at utvalgsmodellen blir valgt i Lillestrøm kommune.

Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom:

Kommuner og fylkeskommuners plikt til å opprette råd for eldre og råd for personer med nedsatt funksjonsevne er videreført i ny kommunelov. Nytt i loven er at reguleringen flyttes fra særlover til ny kommunelov med forskrift. I kommuneloven § 5-12 er det også lovfestet at det skal velges et ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom. Denne bestemmelsen får først virkning når nye råd skal velges etter kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2019.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet er gitt hjemmel til å utarbeide forskrifter om oppgaver, organisering og saksbehandling. Det foreslås at reglene så langt som mulig bør være like for de tre medvirkningsorganene.

Innspill fra eldrerådet og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne:

Prosjekt Lillestrøm har anmodet eldrerådet og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne om å gi innspill til fremtidig organisering av rådene. Fellesnemnda vil før sommeren 2019 behandle saken. Det ønskes innspill om: